

Spor Duygu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Spor Duygu Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30893>

Özet

Spor Duygu Ölçeği (SDÖ), sporcuların müsabaka veya antrenman süreçlerinde deneyimledikleri duygusal tepkileri sistematik olarak ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlama çalışması yapılmış bir psikometrik araçtır. Ölçek, Urfa ve Açı (2019) tarafından Türk spor popülasyonu üzerinde geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılarak kullanıma sunulmuştur. Toplam 22 maddeden ve 5 alt boyuttan oluşan bu araç, sporcuların performansları etkileyen pozitif ve negatif duygu durumlarını değerlendirmeyi hedefler.

Bu çalışmada, ölçeğin Türk kültürüne özgü psikometrik özelliklerini inceleyerek, spor psikolojisi alanında çalışan araştırmacılara ve uygulayıcılara güvenilir bir ölçüm aracı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Spor psikolojisi, duygular, psikometrik özellikler, Spor Duygu Ölçeği, uyarlama, sporcu performansları.

Yazarlar

Osman Urfa, F. Hülya Açı

Amaç

Spor Duygu Ölçeği'nin temel amacı, spor ortamlarında yer alan bireylerin (sporcuların) yaşadıkları spesifik duygusal tepkileri, yoğunluk ve sıklık açısından ölçmektir. Bu ölçek, sporcuların müsabaka öncesi, sırasında ve sonrasında deneyimlediği sevinç, kaygı, öfke, coşku gibi temel duygusal halleri belirleyerek, bu duyguların spor performansıyla olan ilişkisini incelemeye olanak tanır.

Ölçeğin Türkçeye uyarlamasının birincil amacı, uluslararası alanda kullanılan geçerli bir araç Türk spor kültürüne kazandırmak ve sporcuların mental hazırlık stratejilerinin geliştirilmesine bilimsel bir temel oluşturmaktır.

Yapı (Konstrukt)

Spor Duygu Ölçeği, sporcuların duygusal deneyimlerini çok boyutlu bir perspektiften ele alan bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, sporcuların rekabetçi ortamda ortaya koyduğu duygusal tepkilerin sadece genel bir skor yerine, farklı duygusal kategoriler altında incelenmesini sağlamaktadır.

Ölçek, toplamda 22 madde ile temsil edilen 5 ayrı alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar, sporcuların yaşadıkları duygusal spektrumun çeşitli yönlerini kapsamaktadır.

Geçerlik

Urfa ve Açı (2019) tarafından yürütülen çalışmada, Spor Duygu Ölçeği'nin Türk popülasyonunda yapısal geçerlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Yapısal geçerlik, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü belirleyen kritik bir adımdır.

Uyarlama sürecinde genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak, 5 alt boyutlu yapının Türk örneğinde de korunduğu ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir sonuçları içinde olduğu gösterilmiştir. Bu analizler, ölçeğin Türk sporcuların duygusal deneyimlerini kültürel açıdan geçerli bir şekilde yansıttığını desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) ile değerlendirilmiştir. Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ölçüm hatasının düşük olduğunu göstermektedir.

Güvenirlik incelemeleri, Spor Duygu Ölçeği'nin zaman içinde ve farklı sporcu gruplarında kararlı ve tutarlı sonuçlar üretebilme yeteneğini teyit etmeyi amaçlamıştır. Bu yüksek güvenilirlik, ölçeğin spor psikolojisi araştırmalarında kullanılabilecek sağlam bir araç olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Spor Duygu Ölçeği, faktör analizleri sonucunda 22 madde ile temsil edilen 5 alt boyutlu bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir. Bu alt boyutlu yapı, ölçeğin orijinal formuna sadık kalınarak Türkçeye aktarılmıştır.

Faktör analizi, sporcuların duygusal tepkilerinin bimsiz ve anlamlı kategorilere ayrıldığını göstermiştir, böylece araştırmacıların sadece genel bir duygu skoru yerine, spesifik duygusal alanları ayrı ayrı değerlendirmelerine imkan tanımıştır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 22 madde ve 5 alt boyuttan oluşan, Likert tipi derecelendirme ölçeği.

Language Available: Türkçe

Population Group: Sporcular (Farklı spor branşlarından bireyler)

Age Group: Çal??mada spesifik ya? grubu belirtilmemiştir; genellikle ergen ve yeti?kin sporcular üzerinde uygulanabilir.

Population Details: Türkiye'deki çe?itli spor kulüplerinden veya üniversitelerden seçilen sporcular.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme (0= hiç, 1= biraz, 2= orta düzey, 3=s?k s?k, 4= çok fazla)

Anahtar Kelimeler

Sporcu duygular?, 5 faktörlü yap?, Likert ölçeği, geçerlik, sporcu duygusal durumu, spor performans?, güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: osmanurfa42@gmail.com

Correspondence Address: Osman Urfa (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Spor Duygu Ölçeği'nin Türkçe uyarlama ve psikometrik analiz çal??ması 2019 y?l?nda yay?mlanm??tır. Ölçeğin kullan?m? ve izinleri hakkında bilgi almak için sorumlu yazar Osman Urfa ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Urfa, O. ve A?ç?, F. H. (2019). Spor Duygu Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. Spormetre: Beden E?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 17(4), 42-55. DOI: 10.33689/spormetre.518329.

Makaleye Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: spor-duygu-olcegi-toad.pdf

Spor Duygu Ölçeği Maddeleri

Spor Duygu Ölçeği toplam 22 maddeden ve 5 alt boyuttan olu?maktadır. Derecelendirme format? 5'li Likert tipindedir.

Madde Say?s?: 22

Alt Boyut Say?s?: 5

Derecelendirme:

0 = hiç

1 = biraz

2 = orta düzey

3 = s?k s?k

4 = çok fazla

ARABPSYCHOLOGY.COM